

No. 143.

**BUDUJMY
OJCZYZNĘ
zgoda i pracą!**

KALENDARZYK

Piątek, S. d. Bernarda
Sobota, S. d. Wiktoryna
Niedz. Trójcy ŚS.
Poniedz. Dezyderego
Wtorek, Joanny i Airy
Środa, Grzegorza VII
Czwartek, Boże Ciało

Gena prenumeraty:

w Łodzi
Kwartalnie Mk. 315.
Miesięcznie „, 105.
za różnoszenie
15 mk. miesięcznie.
Z przes. poczt.
Kwartalnie Mk. 390
Miesięcznie „ 130.
poza Łodzię egz. 5,50
w Ameryce:
1/2 dolara miesięcznie

Konto Pocztowej Kasy
Oszczędności 60,594.
Należyteś pocztowa
opłacona ryczałtem.

REDAKCJA

w ŁODZI
Al, Kościuszki Nr 41
TELEFON 28,

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Piątek dnia 27 maja 1921 roku.

Z Warszawy ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska Jasna 10.
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada
Ogłoszenia do numerów następnego dnia są przyjmowane do godziny 5 wieczór.

CENA OGŁOSZEN: PRZED TEKSTEM i w TEKSCIE 20 mk. ZWYCZAJNE 10mk. NEKROLOGI mk. 15 za wiersz nonparel. DROBNE GŁOSZENIA mk. 2 za wyraz, najmniej 20. Dla poszukujących pracy mk. 1.50 KOMUNIKATY mk. 15. Ogłoszenia zamiejscowe 50 prc. drożej, zagraniczne 200 prc. drożej. Stronica przed tekstem, w tekście dla ogłoszeń, podzielona na 6 lamów, za tekstem 5 lamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia i nekrologi tylko na 2, 4 i 3 lamów. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w Zgierzu u p. Ła-cha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego, ul. Zamkowa.
Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Tragedja Górno-Sląska.

Rozstrzygnięcie sprawy G. Śląska.

PARYŻ. 26. (PAT) Odbywa się bardzo żywa wymiana zdań między kancelariami ministerjalnymi Paryża, Londynu i Rzymu w sprawie górnośląskiej. Znane są tezy obecne jakie się wyłoniły. Lloyd George domagał się natychmiast po wybuchu powstania górnośląskiego, aby Rada Najwyższa dokonała podziału tego terytorjum. Briand zgodził się zasadniczo na zebranie się Rady najwyższej, ale dopiero po ukończeniu rozpraw w Izbie, a ponadto żądał aby warunki techniczne rozwiązania problemu ustalono przedtem tak, aby Rada Najwyższa miała przygotowany materiał, pod względem politycznym i ekonomicznym.

Paryż zgadza się na utworzenie komitetu międzysojuszniczego, złożonego z polityków rzeczoznawców ekonomicznych w celu ułatwienia części ekonomicznej sprawy i zbadania podziału tak, aby dać Polsce i Niemcom środki do dalszego prowadzenia pracy za pełnie niezależnie.

Koła włoskie skłaniają się do procedury podobnej do tezy francuskiej polegającej na tem, że 3 gabinety paryski, londyński i rzymski porozumiewałyby się ze sobą, a rezultat osiągniętego porozumienia oddano by do aprobaty Rady Najwyższej.

Rządy francuski i angielski uważają ową propozycję porozumiewania się ministerstw spraw zagranicznych za godną zastanowienia się i jest rzeczą prawdopodobną, że zgodzą się na nią. W ten sposób rozwiązanie sprawy górnośląskiej weszłoby na drogę realizacji.

PARYŻ. 26. (PAT) W Izbie deputowanych Briand zabrał ponownie głos i oświadczył, że gdyby Niemcy nie wypełnili zobowiązań, o których nie ma mowy w umowie londyńskiej byłoby rzeczą konieczną zwołać Radę Najwyższą.

O ile chodzi o zobowiązania przewidziane w umowie londyńskiej rządy sprzymierzone mogą tylko wyznaczyć termin. Niemcom, a każdy z rządów może przystąpić do wykonania sankcji przewidzianych. (głos z prawicy: Gdyby sprzymierzeni nie wzięli udziału w sankcjach?) Briand oświadczył, że nie chce przypuszczać, by ktokolwiek ze sprzymierzonych mógł się usunąć od przeprowadzenia sankcji. A gdyby z reszta sprzymierzeni znaleźli się w położeniu, że nie mogłyby przeprowadzić sankcji to Francja sama je przepro-

tkwi między polityką rządu a wszelką inną polityką. Różnica ogromna, gdyż w tej hipotezie zawarta jest wspólność rządów sprzymierzonych, a to jest rzeczą istotną.

PARYŻ. 26 5. (EE) Ambasador włoski w Paryżu zawiadomił 24—5 francuskie min. spr. zagr., że rząd włoski polecił ambasadorowi swemu w Berlinie, aby przedłożył rządowi niemieckiemu oświadczenie w tym duchu, co i ambasador francuski.

ORGESCH BIJE SIĘ NA ŚLASKU.

Pomiędzy Głupczycami a Koźlem stwierdzono formacje bawarskiego Orgesch'u w mundurach i ubraniach cywilnych. Zaopatrzone są one dobrze w wszelki materiał wojenny. Na samochodach ciężarowych stwierdzono herby państwa bawarskiego 6-ciu tujejszych piekarzy dostarczać musi dla Orgesch'u 1000 chlebów dziennie.

BAWARCZYCY NA ŚLASKU.

„Oberschlesischer Kurjer“ donosi: „Wyżsi oficerowie włoscy, którzy się dotąd nie sprzeciwiali udziałowi niemieckiej samoobrony w walkach przeciwko powstańcom, oświadczyli obecnie, iż pod żadnym warunkiem nie zgodzą się, aby na froncie górnośląskim do walki z powstańcami stanęli bawarczy ochotnicy. Oświadczenie to jest bezsprzecznym potwierdzeniem obecności bawarczyków na Górnym Śląsku.

GŁOS UCZCIWEGO DZIENNIKA.

LONDYN. 26. (PAT) „Morning Post“ chwali spokojną mowę Brianda, która wykazała bezpodstawność oskarżenia Francji o imperjalizm. Mówiąc o sprawie górnośląskiej „Morning Post“ wskazuje na słabość Polski pozbawionej granic geograficznych i kończy art. twierdzeniem, że Rada Najwyższa powinna przyznać Polsce teren rozciągający się aż po Odrę wraz z częścią okręgu opolskiego, gdyż zdaniem dziennika takie rozwiązanie sprawy nie byłoby dla Niemiec krzywdzące.

PARYŻ. 26. (PAT) Dzienniki podkreślają z żywym zadowoleniem uczucie ulgi, jakie ujawniło się w Londynie w następstwie mowy wygłoszonej przez Brianda i wyrażają radość z tego powodu, że wyjaśnienia, odnoszące się do zapatrywań angielskich na sprawę G. Śląska, rozproszyły w zupełności przykrą legendę powstałą wskutek stanowiska zajętego przez ambasadora angielskiego w Ber-

żal z tego powodu, że Courzon czekał tak długo z uwolnieniem sytuacji od naprężenia.

Zamach w Bułgarii.

SOFJA. 26. (PAT) W czasie uroczystości Św. Cyryla i Metodego, w chwili gdy młodzież i ludność defilowały przed królem, który stał na balkonie z okna jednego domu zrzuciono bombę. Wybuch zranił około 10 osób. Tłum przypisując zamach komunistom podpalił ich klub pomimo interwencji policji. Sprawca zamachu uciekł.

Gnębienie „mniejszości“ Angji.

DUBLIN. 26. (PAT) Znaczna grupa sinfeinistów podpaliła urząd cechowy w Dublinie. W walce, która się wskutek tego wywiązała między sinfeinistami i policją 7 sinfeinistów zostało zabitych, 11 ranionych. Po stronie policji było 4 ranionych.

GEN. NISSEL WE LWOWIE.

LWÓW. 26. (PAT) Szef francuskiej misji wojskowej gen. Nissel przybył dziś rano do Lwowa. Po powitaniu gen. Nissel udał się na plac Marjacki, gdzie nadał odznaki honorowe oficerom polskim i francuskim. W południe prezydent miasta wydał śniadanie na cześć generała, w czasie którego wznosił toast na cześć narodu francuskiego i generała. Gen. Nissel odpowiedział po polsku kończąc swoją mowę okrzykiem: „Niech żyje nasza przyjaźń trwała i wieczna!”

PARYŻ. 26. (PAT) W myśl propozycji komendanta armii nadreńskiej rząd stanowił odesłać natychmiast do domu z rocznika 1919 żołnierzy żonatych oraz tych, którzy utrzymują rodziny.

CURIE — SKŁODOWSKA CHORA.

Pani Curie Skłodowska zaniemogła. Uczona polska nie wychodzi z domu. Lekarz zabronił jej przyjmowania wizyt, zalecił zupełny spoczynek i nie zgadza się na dalszą podróż.

SKASOWANIE RELIGJI W SZKOŁACH.

Sejm saski przyjął wniosek socjalistów o zniesienie nauki religji w szkołach. Wniosek ten przesłano Rządowi Rzeszy. Minister spraw wewnętrznych Rzeszy odpowiedział Rządowi saskiemu, że wniosek ten absolutnie nie przejdzie w parlamencie rzeszy i wobec tego nie będzie wykonany.

Srodek na przedłużenie młodości.

Kwestja przedłużenia życia ludzkiego—aktualna zawsze odkąd istnieje ród ludzki w ostatnich czasach nabrała nowego zabarwienia w świetle teorii Miecznikowa i Steinacha Miecznikow i Steinach, a z nimi wielu innych nowoczesnych lekarzy utrzymują że obecnie życie nasze jest patologicznie krótkie. — Sprawa ta stała się oczywiście przedmiotem żywej dyskusji na ramach pism zarówno fachowych, jak i dzienników. W wiedeńskim dzienniku „Neues Wiener Journal“ dr. Egon Friedell zamieszcza interesujący artykuł w którym wyraziwszy wątpliwość aby młodość i życie można było skutecznie przedłużać przy pomocy zabiegów operacyjnych — stara się zbudować własną teorię „psychologicznego“ przedłużenia życia. Psychologiczną receptą jego jest zasada: nie należy życia brać zbyt poważnie! „Niezbędne poważne traktowanie życia—powiada—to—lepiej działa na przemiane materji niż karsbladzka kuracja. Tak zwane poważne życie jest identyczne ze zwąpnieniem arterji“. Tem właśnie tłumaczy dr. Friedell tajemnicę długiej młodości u aktorów. Aktorzy znajdują się w stanie ciągłej ekscytacji, która jednak prawie zawsze jest sztuczną. A organizm wymaga właśnie szerszych wruszeń nerwowych obok racjonalnej oszczędności energii. A takie połączenie jest możliwe zdaniem autora artykułu tylko w egzystencji „niepoważnej“. Gdyby wruszenia teatralne były rzeczywistymi — to każdy z artystów musiałby w krótkim czasie umrzeć na cukrową chorobę. Dr. Friedell powiada, że natury podobne do aktorskich znajdują się także i wśród dyplomatów i wśród sportowców.

Natomiast gracze, wogóle ludzie nałogowi starzeją się szybko, ponieważ wruszenia swoje biorą bardzo serio.

Jednym słowem według dra. Friedella powaga życia — zabija, a miła płochosc jest o wym czarodziejskim eliksirem długiej młodości.

„Goniec krakowski“

Nasze górnicze bogactwo.

Jedną z najmniej znanych szerszemu ogółowi jest ziemia Opoczyńska, leżąca na północno-zachodnim skraju województwa Kieleckiego, czyli niejako w samym sercu Polski. A jednak jest to zakątek bardzo ciekawy pod względem archeologicznym i rokujący wybitną przyszłość z powodu swych ukrytych bogactw kopalnianych.

Ziemia Opoczyńska jest jedną z najdawniejszych na przestrzeni naszego państwa zamieszkałych okolic. Liczne i ogromne emmentaryzyska — położone nad wodami rzek Czarnej, Drzewickiej i Pilicy świadczą o niezwykle silnym zaludnieniu tej ziemi w czasach zamierzchłej przeszłości.

Zainteresował się urnami i wykopaliskami opoczyńskimi nie Polak. Badał je przed 20 laty znany uczony niemiecki prof. Jerzy Thibleniusz z Hamburga i oszacował wiek urn co najmniej 45 wieków.

Są tu ślady budowli nawodnych i szczątki wielu ciekawych szczegółów i urządzeń gospodarczych i strategicznych z późniejszej historycznej epoki.

Pod względem etnograficznym nasuwają się obserwatorowi różne refleksje, a charakterystycznym jest typ ludu mongolsko-baszkirski w niektórych wsiach m. in. we wsi przybyszowy w południowej części powiatu. (Tu osadzono jeńców wojennych z walk tureckich i tatarskich oraz utworono kolonie karne).

Z naszych uczonych jedynie Łuszkiewicz i Wyspiański badali zresztą b. pobieżnie liczne zabytki romańskiego budownictwa — głównie tzw. Duninowskie kościoły.

W opoczyńskim bierą początek krańcowe

Jak się rządzą w Poznaniu.

Ministerstwo dzielnicowe wniosło 15 kwietnia do Sejmu budżet, wykazujący ogólną sumę dochodów 18,780,000 mk. i także rozchód. Trzy miljarde pochłona podwyżki dla urzędników. Na szkolnictwo przypada 1,340,000,000 mk. (w czem szkolnictwo elementarne 714,000,000. Wydatki na policję państwową—820,000,000, na departament pracy i opieki społecznej — 258,000,000 mk.

Podatki obliczono na 145,000,000 mk., w czem podatki bezpośrednie—313,000,000 mk.

Monopole: cukrowy i spirytusowy dać mają sumę 4,533,002,000 mk, eksport cukru, spirytusu i przetworów ziemniaczych zagranicę 9,079,000,000 mk. Dochód z wyrobów tytoniowych 568,000,000 mk. Lasy państwowe dać mają dochodu 1,300,000,000 mk. Przytaczamy tylko główne pozycje.

Handlarz zdrowiem.

Słyszało się już o różnych oryginalnych zawodach, przy pomocy, których pomysłowi ludzie zdobywali sobie mniej lub więcej dostatnie utrzymanie. Rekord pod tym względem osiągnął pewien Amerykanin, nazwiskiem Harry Goodheart. Harry Goodheart od dwóch lat nie wykonuje żadnej pracy, od nikogo też nie wymaga i otrzymuje pomocy. Mimo to żyje sobie dostatnio, a jego roczne dochody wynoszą 66,000 dolarów. Bądź co bądź jest on wielkim dobroczyńcą ludzkości, a jego zawód uratował już nie jednego, złożonego na łożu boleści ciężką chorobą, od śmierci.

Jest on dostawcą własnej krwi dla tych chorych, którzy w stanie zupełnie beznadziejnym dogorywają po szpitalach i lecznicach, a których uratować może tylko transfuzja cudzej krwi.

Goodheart w przeciągu dwóch lat pozwolił sobie wytoczyć ze swoich żył 70 litrów krwi. Lekarze nowojorscy dokonali przy pomocy jego krwi 60 transfuzji. Utrata takiej ilości krwi każdego przeciętnego człowieka doprowadzi-

łaby do niechybnej śmierci Goodheart jednak czuje się zupełnie dobrze. W sferach medycznych wzbudza sobą niezwykle zainteresowanie.

Jest to jedyny okaz na kuli ziemskiej. Lekarze uważają go za człowieka, wyjątkowo zdrowego i silnego. W istocie też inaczej być nie może, gdyż Goodheart zabraną sobie podczas operacji krew odzyskuje w niezwykle krótkim czasie. (6)

Bezinteresowność.

Nareszcie zdobyłem dane, by zaprzeczyć przysłowiu: homo homini lupus. Oto dowody moje, wyniki ostatnich podsłuchiwań i podpartżeń:

„Łódź, Aron jest kiepski, nie róbcie jeszcze długów. Wasz brat.“

Telegram, trzeba przyznać, bynajmniej nie wesoły, a głowicie nie wyrażny, stąd wywołujący zrozumięte pytanie telegraficzne:

„Warszawa, dlaczego Aron jest kiepski. Mojżesz.“

Odpowiedź, mimo wadliwości pocztowo-telegraficznej, nadchodzi szybko i brzmi:

„Łódź, Aron przestał mieć lewe płuco i ma czterdzieści milionów w nieruchomościach, — Chaim.“

Z domu Mojżesza po naradzie rodzinnej, wysyła natychmiast pytanie następujące:

„Warszawa, ile Aron miał wogóle płuc i ile mu zostało jeszcze do rozporządzenia. Nieruchomość nie uruchamiać, brat Mojżesz.“

Głowa rodziny wielkiej i średnio zamężnej, Chaim Zdrobniaty w Łodzi, wysyła do Mojżesza Zdrobniatego w Warszawie natychmiastową odpowiedź:

„Łódź, Aron miał dwa płuca, jedno wypłukał, drugie już zaczął. Znakomity ginekolog tutejszy mówi, że stan brata naszego jest kiepski. Chaim.“

Mojżesz Zdrobniaty wysyła ostatnią depeszę:

„Warszawa. Leczyć Arona na wszystko, płuca i nieruchomości zostawić w zupełnym spokoju. Za dwa tygodnie przyjeżdżamy na pogrzeb naszego nieożenowanego brata Arona. Ja, dzieci i Róża płaczymy ciągle. Mojżesz.“

„Rzeczposp.“ (6)

od Karpackiego łańcucha. Już ta sama okoliczność powinna dać impuls geologom do badań, które nie byłyby daremne.

W całym powiecie napotyka się wszędzie pokłady bogatej procentowo rudy żelaznej — obecnie nieeksploatowanej. Jest i węgiel brunatny (ale starszej formacji i dobry) np. na gruntach kolonistów w Niemojowicach i to nierzadko czaj płytko bo na głębokość ci 2—3 metrów pod powierzchnią ziemi. Ongiś w tychże Niemojowicach istniały tzw. wielkie piece, opalane miejscowym węglem. O dobywaniu węgla nikt dzisiaj nie myśli... Trafiają się w różnych punktach powiatu np. w Trzebinie (przy kopaniu studni gniazda najciszejszego antracytu, nie ustępującego kaukaskiemu. Liczne są pokłady różnych gatunków glin (także podobno i kaoliny) np. w Mioczkowie, Rozwadach, Wywozie w centrum powiatu, w Parczowie (eksploatowane) i w całym południowym pasie: w Sabieniu, wspomnianych wyżej Niemojowicach, Paszkowicach i t. d.

Są to bogactwa miljaradowe, które leżą spokojnie w ziemi, czekając na lepsze czasy podobnie np. jak nieprzebrane pokłady znakomitego torfu, na ogromnej przestrzeni tuż przy samej stacji kolejowej. A w kraju brak opału! Dla braku opału większość fabryk w opoczyńskim st nieczynna, a wapienniki (w Opocznie i Sulęjowie na granicy ziemi Piotrkowskiej) tylko słabą i niedostateczną dla miejscowych potrzeb produkcję są w stanie rozwinąć. Wąpno (w doskonałym gatunku jest w innych punktach powiatu np. w Miedziny Drewnianej, ale nikt o eksploatacji jego nie myśli

Jedynie nieco rozwinięty jest przemysł kamieniarski prowadzony przez miejscowych analfabetów i przy zastosowaniu najprostszych narzędzi technicznych, Z licznych pokładów wyborowego piaskowca wyrabiają opoczniacy (głównie w Zarnowie) wcale udane (i świadczące o wzorowym talencie) pomniki, fi-

gury i nagrobki, a także i oseeki, żarna do zboża, brusy i. t. p.

Są w opoczyńskim nieznanne dziś nikomu źródła mineralne, wydające szczerą żelazisto-alkaliczną, a za czasów Stanisława Augusta w Człizikowie był nawet zakład kuracyjny i lazienki. Ciekawym jest źródło w Poraju (właścność hr. Z. P.) opuszczone i zaniedbane. Woda bardzo smaczna, zwłaszcza na czczy żołędź działa przeczyszczająco a wyjita w większej ilości uderza do głowy, jak lekkie wino. Przy niesiona ze źródła po jakim czasie te swoje właściwości utracą. Kto wie czy nie zawiera w sobie radium? Około roku 1850 ówczesny właściciel Poraja, niedawno zmarły ś. p. Kazimierz Wielowiejski dawał wodę z tego źródła do analizy w Warszawie i otrzymał certyfikat, że w wodzie badanej znaleziono roztwór srebra.

O dalszych badaniach nikt nie pomyślał.

Ile tu ziemia opoczyńska kryje jeszcze w sobie tajemnic, a dla naszego skarbu chyba nie obójnych? Z różnych w tej materji legend chłopskich przytoczę jedną:

Chłopi wierzą, że pomiędzy Zarnowem a Sielcem wśród rządowych pagórkowatych ramiz leśnych znajduje się sól. Opowiadają mi nowicie, że przed kilkudziesięciu laty była pałace się w tych laskach weszło w oszereń doł po przewróconem drzewie i rozrabiając racinami roznożą od deszczu ziemię poczło łapczywie lizać jakąś szklistą ciemną masę. Smak jej miał być słono gorzkawy. Władza powiatowa dowiedziawszy się o tem natychmiast przybyły na miejsce i oblawszy ową „sól“ nartą — poręczyły doł zasypać zapragniając czerpioną na przyszłość wpuszczaniabydło do lasu. — Jakkolwiek było — sądzimy, że niewielki koszt zbadania tego faktu na gruncie, nie odciażyłby zanaato naszego miljaradowego budżetu.

„Kur. Krak. Ilustr.“

Wczorajszy obchód Bożego Ciała.

Z racji uroczystości Bożego Ciała po raz pierwszy w kościele katedralnym św. Stanisława Kostki odprawione zostało wczoraj o g. 11-rano solenne nabożeństwo przez J. E. ks. biskupa Tymienieckiego.

W prezbiterium obecni byli przedstawiciele władz centralnych, wojskowych władz komunalnych, magistratu, władz policyjnych prasy i t. d. Nawy oświetlonej a g. orno świątyni zapelnione były delegacjami cechów rzemieślniczych bractwami i kompanjami z różnych parafii.

Po uroczystej Mszy Sw. o godz. 12-iej w południe wyruszyła procesja z kościoła do pierwszego ołtarza wzniesionego przy ul. Piotrkowskiej, przy sklepie spółki „Wieniec“ udekorowanego przez mieszkańców tegoż domu.

Do pierwszego ołtarza, przy niesieniu Sanctissimum przez J. E. biskupa pod baldachimem - asystowali Wojewoda Kameński i generał Rządowski; Ewangelję św. śpiewał ojciec superior jezuitów ks. Mieloch.

(Do drugiego ołtarza urządzonego przy pałacu Johna, staraniem firmy „Dessurmont“, biskupa prowadzili pułkownik Mercier i p. Chwałciński. Przy tym ołtarzu straż honorową

pełnili oficerowie — wojsk francuskich i polskich.

Do trzeciego ołtarza wniesionego przy pałacu Hofrichtera, celebransowi asystowali pułkownik Kuchinka i p. P. Holc,

Do czwartego ołtarza urządzonego przy pałacu Scheblera, staraniem tejez firmy prowadzili J. E. biskupa komendant miasta major Biłyk i inspektor szkolny p. Ogiński.

Pod stoły prowadzonego do ołtarzy biskupa ubrane w bieli dziewczęta rzuciły kwiaty.

Po odświeżeniu ostatniej oracji przed czwartym ołtarzem orkiestra wojskowa z 31-go pułku, zagrała pobudkę J. E. biskup udzielił kilkunastotysięcznemu tłumowi błogosławieństwa Najświętszym Sakramentem, poczem odśpiewano „Te Deum“

* * *

O g. 5-iej po południu uroczystości Bożego Ciała odbyły się na Dąbrowce, w parafii Przemienienia Pańskiego, w parafii Dobrego Pastora (na Bałutach) i w parafii Sw. Józefa przy ul. Ogrodowej.

KRONIKA

— Termin ingresu biskupiego ustalony.

a) Termin uroczystości konsekracji i ingresu biskupa nominata ks. W. Tymienieckiego został już ustalony. Uroczystość ta odbędzie się 29 czerwca tj. w dzień św. Piotra i Pawła.

(2)

— Goście z Gdańska.

a) Od kilku dni bawią w Łodzi przedstawiciele znanej firmy polskiej w Gdańsku „Bracia Leszczyńscy“ wraz z reprezentantami innych firm technicznych w Gdańsku, celem zapoznania się z przemysłem łódzkim i nawiązania stosunków handlowo-przemysłowych.

Zwiedzili oni szereg fabryk, zapoznali się z wytwornością ich i wynieśli wrażenie, że wyroby łódzkie mogą śmiało konkurować z niemieckimi. Zawarli oni umowy z rolnymi firmami na dostawę towarów które zamierzają wprowadzić na rynek gdański.

Stwierdzili na miejscu naszej działalności przemysłowej oraz dodatnich wyników sprawniej pracy w postaci solidnych wyrobów przez gości z Gdańska urobi korzystną opinię o Łodzi i rozwieje niezawodne błędne informacje prasy niemieckiej o stosunkach w Polsce.

(2)

— Warszawa — Poznań.

Niebawem zostanie otwarty ruch kolejowy na linii Warszawa-Kutno-Koło-Konstancja. Będzie to trzecia linia kolejowa, łącząca Warszawę z Poznaniem. Również na linii Warszawa — Lwów zostaną uruchomione dwie pary nowych pociągów o znacznie większej liczbie wagonów, co wpłynie dodatnio, na ożywienie ruchu pasażerskiego między Warszawą, a Lwowem. Jak wiadomo, rząd austriacki zniósł niedawno bezpośrednie pociągi na linii Wiedeń — Warszawa, z powodu braku węgla, wywołanego zajściami na Górnym Śląsku. Obecnie, po tygodniowej przerwie zarządzenie to uchylono. (5)

— Za realizacją pożyczki państwowej.

a) Ministerium zawiadomiło inspektorat szkolny w Łodzi, że z racji propozycji pożyczki państwowej 1 1/2% od ogólnej sumy zakupionej przez dany urząd tej pożyczki wśród pracowników państwowych, rozkładając ją na raty, oraz 1 proc. od wniesionych sum ryczałkowo przeznaczają się dla pracowników zajętych nadprogramową pracą przy realizacji tej pożyczki. (3)

— Kursy dokształcające dla nauczycieli.

a) Dokształcające kursy wakacyjne dla nauczycieli szkół powszechnych mają do pomocy w zdobyciu kwalifikacji zawodowych nauczycielskich niewykwalifikowanemu, które najpóźniej

do dnia 31 stycznia 1925 roku tj. już w ciągu 3 i pół lat, obowiązana jest złożyć przepisane egzaminy nauczycielskie. Według rozkładu kursy wakacyjne odbywać się będą na całym terenie województwa łódzkiego w czterech terminach mianowicie: od 21 czerwca do 19 lipca, do 30 lipca, od 22 lipca do 20 sierpnia i od 3 sierpnia do 31 sierpnia. (3)

— Curiosum.

a) Jako dowód niezwykłego niedbalstwa i roztargnienia ze strony przedstawiciela władzy rządowej służyć może fakt wydania dokumentu bez podpisu osoby zainteresowanej i zaświadczenia własnoręczności nieistniejącego pod piśm.

Zamieszkała w Nicei pani Cecylja Berends łodzianka, pragnąc podnieść znaczną sumę hipoteczną udała się do miejscowego konsula Rzeczypospolitej Polskiej o zaświadczenie dokumentu upoważniającego p. A. N. w Łodzi do wyurudkowania potrzebnego funduszu z hipoteki Dokument przygotowany został w biurze konsulatu, lecz urzędnik przez roztargnienie nie zażądał od p. B. podpisania przygotowanego dokumentu.

Tymczasem u źródła dokumentu figuruje adnotacja treści następującej: Niniejszym zaświadczam własnoręczność podpisu dokonanego w mojej obecności przez panię Cecylję Berends osobiscie mi znaną i do działań prawnych zdolną. Nicca d. 19 kwietnia 1921 r. Podpisano Wikonsul Leon Stachliński, obok podpisu stempelem konsulatu.

Odb. tego dokum. w Łodzi, A. O. poniósł koszty wilości 8,000 mk. lecz dokument bez podpisu pani B. niema żadnego znaczenia o podniesieniu jakiegokolwiek sumy hipotecznej przez p. O. nie może być mowy. (3)

— Napad.

a) Wczoraj na przybyłego ze Lwowa, Natana Blumengartena na ul. Kilińskiego, napadło dwóch ludzi Józef Różański i Jan Polybalski, którzy pod groźbą zrabowali mu gotówkę i usiłowali zbiec. Na skutek alarmu policja obu aresztowała i osadziła w więzieniu. (3)

— Zaczadzenie.

a) W mieszkaniu A. Szulea przy ul. Południowej 24, uległa zaczadzeniu gazem ułatniającym się skutkiem zepsucia się rury, służącej Józefa Kępińskiego. Wezwany lekarz pogotowia stwierdził zgon. Zwłoki odwieziono do prosektorjum. O wypadku zawiadomiono urząd prokuratorski. (2)

— Wysyłka węgla do Polski.

(oh) Wczoraj odeszło ze Śląska 8 pociągów do Polski i Czech z ładunkiem 5000 ton węgla.

Powstańcy weszli w kontakt z odbiorcami i zaprowadzają regularną wysyłkę węgla. (6)

Krwawy dokument

Leży przed nami protokół, spisany po komisijnem zbadaniu zwłok pomordowanych przez Niemców mieszkańców wsi Stare Koźle i Brzerzec na Górnym Śląsku, poświęcony przez oficera łączności Komendy Wojsk Powstańczych i lekarza I pułku tyfoidalnego wojsk, jako też przez kilku miejscowych mieszkańców.

Krwawy dokument, świadczący wymownie o niesłychanym rozbestwieniu tajnych bojówek niemieckich. Przytaczamy wyjątki z niego, aby sobie zdać sprawę, jak strasznie cierpią bracia nasi na Górnym Śląsku.

Pomordowani: 6 mężczyzn, byli zabrani przez bojówki niemieckie z mieszkań, rękoma wywiezieni do Koźla, lecz jak się okazało, zamordowano ich w lesie pod Fagami. Według zeznań ludności miejscowej musieli oni grzebać sobie własnymi rękami groby.

1) Leszczyk Józef z Brzerzec. Uszkodzenia następujące: po lewej stronie piersi od obojczyka, aż do siódmego żebra, od mostka aż do stawu barkowego wycięta ostrym narzędziem skóra, mięśnie, żebra i serce. Widać bi widać płuca i skrzepłą krew. Na lewej stronie nie płuca poniżej łopatkii rana 6 cm. długa i sześć roku wyglądająca na ranę bagnetu lub noża, rana głęboka. Prócz tego widać na plecach liczne pręgi od uderzeń kijem lub grubą gumą.

2) Leszczyk Jan z Brzerzec, uszkodzenia następujące: w lewej pachwinie rana od bagnetu, cienkie jelito wystaje ponad ranę. Kość lewego ramienia zdruzgotana, na stronie wewnętrznej lewego ramienia rana długości 10 cm., szerokości 6 cm. zadana ostrem narzędziem. Cała czaszka zdruzgotana tępe narzędziem, mózgu brak. Na prawem ramieniu i przedramieniu rany zadane ostrym instrumentem. Z zadanych ran musiały być śmiertelne następujące: rana w okolicy serca, w brzuch i głowę.

3) Kaluża Jan z Brzerzec. Uszkodzenia następujące: Poniżej obojczyka rana zadana ostrem narzędziem ze strzaskaniem mostka i dwóch pierwszych żeber. Lewą ramię zgryzotane, mięśnie przecięte ostrym narzędziem. Na głowie, piersiach i ramionach ślady od bicia tępe narzędziem.

4) Leszczyk Ign. z Brzerzec. Uszkodzenia następujące: prawy staw barkowy zdruzgotany poniżej stawu, kość w tem miejscu strzaskana. Prawy bok przebit w okolicy 2 żebra, z rany wychodzi siatka pod pachą ostra rana, idąca pod obojczykiem w stronę szyi. Prawa dłoń przebita ostrym narzędziem. Na plecach widać ślady pobicia tępe narzędziem.

5) Stolarz Leon, syn soltysa ze Starego Koźla. Najważniejsze uszkodzenia: pchnięcie bagnetem z tyłu w lewy bok. Przestrzał kulą karabinową przez lewy pośladek w bliskości kregu lędźwiowego.

Oto jeszcze jeden przyczynek do dzieł krwawego „kulturtregerstwa“ niemieckiego w latach 1914—1921. „Rzeczposp.“

Największy most na świecie.

Największy most na świecie powstanie niebawem w Ameryce. Most ten będzie kosztował 300 milionów dolarów, to jest połowę tego, ile wynosi cały dług państwowy polski. Ten most będzie rzucony między wyspą Manhattan nad rzeką Hudsonem. Ma on mieć podwójny gościniec, osobny dla wozów i osobny dla pieszych. Ma on również zawierać po obu brzegach krany do podnoszenia ciężarów. Długość mostu ma wynosić 8,300 stóp i ma być sieć na wieżach wysokości 800 stóp, czyli 273 metrów! Plan zbudowania tego olbrzymiego mostu datuje się z roku 1890. Wtedy miał on kosztować ledwo 40 milionów dolarów. Dzisiaj 260 milionów więcej. Widzimy więc, że i dolar takżę stracił na wartości. (4)

(pk) Eksport w Francji za 4 pierwsze miesiące 21 roku wynosi 7400,756 franków a więc wzrósł o 1111940 franków w stosunku do odpowiadającego okresu poprzedniego roku. Eksport przedmiotów fabrycznych wzrósł o 5742731 import za ten czas okres czasu 7118296.000 franków a więc zmniejszył się 5 miliardów w stosunku do odpowiadającego okresu poprzedniego roku.

Liczebność armji francuskiej.

Według planu przedłożonego parlament. min. wojny Barthou stwierdza armja franc. będzie liczyć na stopie pokojowej 450 tysięcy ludzi. Dawny podział na korpusy zostaje zniesiony, a wprowadzony będzie podział na niezależne dywizje, każda w składzie trzech pułków.

Armja francuska liczyć będzie 34 dywizje piechoty, 3 dywizje specjalne i 2 dywizje skrzydłowe. W razie potrzeby armja w ciągu dni 13 może być podniesiona do 900 tysięcy żołnierzy.

Jak uciekają kobiety z Rosji.

Małżeństwo jest jednym sposobem, pozwalającym kobietom wydobyć się z bolszewickiego „raju“. Wielu cudzoziemców opuszczających Rosję, zabiera z sobą urzędowe żony mieszkanki sowieckiej Rosji, aby w ten

sposób umożliwić im wydostanie się z tego bolszewickiego piekła.

Prawa bolszewickie, zabraniające mieszkańcom Rosji opuszczania granic kraju, są tak surowo przestrzegane, że żaden mężczyzna nie ludzi się tem, że zdoła je podejść i wy dostać się z Rosji, ale kobiety przez urzędowe małżeństwo z cudzoziemcami uzyskują prawo towarzyszenia mężom zagranicę. Przemysłowcy i handlowcy europejscy, przybywający do Rosji w sprawach zawodu, zasypywani są ofertami małżeństwa. Mężowie oblegają ich, aby zechcieli poślubić ich żony i wieść z „czerwonego raju“. Steroryzowani ojcowie ofiarowują im djamenty i długo gromadzone w rodzinie kosztowności, aby zechcieli ich córki zaprowadzić do bolszewickiego urzędu zawierania małżeństw i w ten sposób otworzyć im drogę do wyjazdu za granicę zdziczałej Rosji.

Małżeństwo takie z obu stron uważane jest jedynie jako formalność potrzebna do opuszczenia Rosji i nie obowiązuje nikogo po przekroczeniu granic tego kraju.

Posunięto do ostatecznych granic ułatwienie zawierania małżeństw w sowieckiej Rosji pozwala na małżeństwo, osobom tym które się nie kępuje poza granicami gdzie nie obowiązują prawo bolszewickie. Jakiś przemysłowiec włoski powiada, że w ciągu jednego roku był w Rosji siedem razy i każdy raz wywoził z Rosji „żonę“.

Dalsze niższe cen w Angji.

W ciągu ubiegłego tygodnia zaznaczył się w Angji ponownie znaczny spadek cen artykułów spożywczych. Niektóre artykuły, jak masła, spadły w cenie od 62 do 64 szelingów na centnarze

Słonina i jajka są obecnie w Londynie tańsze niż przed wojną (5)

(ph) Węgierski minister finansów przedłużył termin wypłaty wymiany banknotów 1000 koronowych 10000 koronowych do 5 czerwca (5)

Stal narzędziowa i konstrukcyjna
wszelkie narzędzia stalowe
maszyny i aparaty do metali

Poleca
ze swych składów
po cenach konkurencyjnych

BE—TE—HA

Sp. z ogr. odp.
Filja w Łodzi, ul. Krótka 5.

1850

I-a torf maszyną prasowany

z własnych torfisk, za zezwoleniem wywozu, dla lokomobil, parokotłów oraz opału domowego poleca

Górno-Sląskie Przedsiębiorstwo Węglowe
Poznań, Wały Zygmunta, Augusta № 3.

Tel. 1296 3871 adres dla tel Werner, Węglesląskie. 1842

PSY

Dobermany

szczenięta do sprzedania
Piotrkowska 4, salon kwiatów. (1865)

Kupuję

bizuterję, brylanty
złoto, srebro, platynę
zegarki, płacę ceny najw. wyższe
LUBKA
SIENKIEWICZA 20, m. 10
part., ost. wejście. 1871

Dr med.

M Skłodowska Telauer

Choroby kobiece i akuszerja
ROZWADOWSKA 1,
od 3 i pół. do 5 i pół.
107-4.

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

A.A.A. Kupuję futra, zakłady karakulowe, tokowe, carderobe, bieliznę, dywany, meble, maszyny do szycia, płace najlepiej. Wólczajska 43, Chrzanowicz. 3572-00

A.A.A. Kredens stół krzesła pomocnik otomana łóżka z materacami bielizniarka leżanka szafa biureczko stółki obrazy zegar lampy wyprzedam tanio Piotrkowska 261-4 II piętro tront 4241-9

AA-A MEBLE sprzedaje Sienkiewicza 59 m. 26 of. II wejście II piętro. 00

AA! Kupuję meble dywany garderobe bieliznę płace najlepiej Łaźnik Benedykta 28 m. 13 parter 11-3906-8

Daży wybór domów willi majątków ziemskich interesów danilowych i t.p. ma do sprzedania Biuro Handlowe Taszycki Łódź Piotrkowska 90 Bydgoszcz Dworcowa 13 A-4151-2

Domy do sprzedania, Aleje 1-o Maja 16 Woźniak. 4-2426-0

Uadłodajnie z bilardem sprzedam Konstantynowska 86 4254-2

Kupuję dywany wszelkich rozmiarów i gatunków Piotrkowska 117 tkalnia sztuczna A-4144-3

Kupię wózek ręczny wiadomość w administracji Rozwoju A-3

Kolenda Edmund z Ozorkowa zgubił kartę urlopową wyd. w Łęczycy 4256-3

Liebner Ryszard zagubił paszport niemiecki wydany w Rawie -3

Meble gabinet otomana łóżka materacowe stół krzesła szafa dywan sprzedam Sienkiewicza 89 miesz. 8. 4219-2

Meble sprzedaje salon tortepian używane mahoniowe sypialnie modne oraz pojedyncze meble lakierowane sypialnia stoły garnitur dębowe kanapy kozetki oraz meble kłubowe Dziecina 5 Derejski 11-4069-7

Postaw walcy 650 x 250 metr. sprzedam za cenę przystępną wiadomość Szubert Ignacy wieś Jaroszew gm. Lipiny pow. Brzeziński 4242-2

Rower w bardzo dobrym stanie zaraz sprzedam Benedykta 41-11 4279-2

Stefan Nowak zagubił dokument osobisty polski wydany w Łodzi 4281-3

Sprzedaje wille od 2 1/2 pół miliona do 5 milionów Piotrkowska 284-51 oficyna 4277-4

Sprzedaje domy od 180 tys. mk. do 20 milionów marek Piotrkowska 284-51 oficyna 4276-4

Sprzedam meble z pokoju oraz odstąpię takowy za zwrotem komornego Grabowa 18-45 III piętro 4275-3

Zaraz sprzedam szafę ulica Piotrkowska № 180 lewa oficyna II piętro mieszkanie № 3 zastać od 7 do 10 wieczór Turak

Z powodu wyjazdu do sprzedania meble obejrzeć można od 10 do 12 rano Nawrot 42 m. 7 II piętro 4214-2

Z powodu wyjazdu do sprzedania gospodarka 8 i pół morgi ogrodu 2 morgi z inwentarzem ziemia włościańska 800 tysięcy marek wiadomość Piotrkowska 284 m. 51 oficyna do 11 rano 4279-4

Różne:

Człowiek samotny do koni i chłopiec do ogrodu potrzebni u Stońskiego Bruss Zdrowie 9-4252-2

Mężczyzna samotny poszukuje pokoju umeblowanego w śródmieściu. Cena obojętna Oferty przyjmie Rozwój sub Intelligent 9-3

Młoda paniątka poszukuje miejsca sprzedawczyni Oferty pod „Posada“ w red. Rozwoju 9-4245-2

Młody wileczek szary zagwał odprowadzić za nagrodą 2 tys. mk Wólczajska 93 do sklepu Nieprawnego właściciela po ciągnę do odpowiedzialności sądownej 9-4255-2

Młoda paniątka z 4 kl. wykształt. poszukuje posady biurowej Pabjanice Zamkowa 37 Gmachowska 9-4251-2

Potrzebna zdolna gospodyni do dużego domu Piotrkowska 45 cukiernia 9-4265-2

Potrzebna praczka i prasowaczka Wólczajska 122 9-4259-2

Potrzebny sumienny człowiek samotny do gospodarstwa na włość Piotrkowska 162 Nowak. 9-4254-3

Potrzebny czeladnik krawiecki Wólczajska 99 Spencerski 9-4247-2

Potrzebna krawcowa do domu zaraz. Zgłaszać się ul Piotrkowska 273 m 18 9-4217-5

Potrzebne zdolne krawcowe do szycia ul. Kilińskiego 127 m 17 9-4246-3

Potrzebna służąca umiejająca trochę gotować ul Kilińskiego 118 m 9 9-4245-2

Potrzebna jest samodzielna służąca do małego gospodarstwa rolnego Wład. w pracowni torsetów Anny Laferskiej Piotrkowska 132 cz s n 9-4282-3

Potrzebna koszularka Kilińskie go 49 pralnia 9-4059-2

Szofer poszukuje posady Oferdy ty do adm. Rozwoju poszofer 9-4264-3

Zagubione dokumenty

Zgubiono papiery wojskowe i paszport niemiecki na imię Władysława Szkobla zamieszkałego przy ul. Zakatnei 64.

Sęckowski Władysław z Ozorkowa zagubił kartę powołania wyd. w Łęczycy 9-4257-3

Skradziono w dniu 21 maja torebkę ręczną damską zawierającą paszport i patent handlowy wyd. na imię Marii Komisarskiej również różne dowody rachunki i pieniądze Uprasza się o złożenie paszportu i dowodów do red. Rozwoju 9-4280-3

Frankowski Mateusz Srebrzyńska 59 zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 4215-2

Bolesław Pogonowicz zagubił dowód osobisty wydany w Łodzi 4235-2

Pietrzykowski Bronisław zagubił świadectwo szkolne ze szkoły Rzemiosł w Łodzi 4238-2

Używane

Maszyny młynarskie

oraz różne części takich ma do odziania

Hermannmuhlen Tow. Akc.

Dr. SZUMACHER

choroby skórne i weneryczne.
Godz. przyj. 5-7, w niedzielę święta od 11-1 po poł.
BENEDYKTA № 1. 1199

Antoniewiczowi Józefowi Zgier ska 31 | 33 skradziono paszport niemiecki wydany w Łodzi oraz kartę powołania -3

Bartłomiej Zawacki z Krzepolki gminy Gostków pow. Łęczyckiego skradziono paszport pol. i kartę powołania wyd. w Łęczycy i różne dokumenty 4258-5

Beldzińskiemu Antoniemu Pań ska 54 skradziono paszport polski wyd. w Łodzi oraz kartę bezterminowego urlopu wyd. w Tomaszowie 4250-3

Słowińska Anna zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi Gubernatorska 27 4225-2

Wocial Janina zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi 4220-2

Kopelman Luba Pańska 17 zagubiła paszport niem. wydany w Łodzi A-3